

Nezadovoljivo stališče do napredovanja, periodičnih poviškov, delovnega urnika, trinajste plače in sklada za posojila

ANGLO-AMERIŠKO SODELOVANJE IN EISENHOWERJEVA DOKTRINA

Britanska diplomacija je z dokaj različnimi občutki sprejela objavo tako imenovane Eisenhowerjeve doktrine o politiki na Blaznem in Srednjem vzhodu. Za samo postavitev diagnoze ter nakazovanje zdravilne navideznosti bolezni, o katerih se govori v doktrini ameriškega predsednika, zelo spominja na preteklost britanske politike. Govori se namreč o isti zunanji nevarnosti, ki naj bi bila mnogo večja od notranjih problemov tega področja. Za odstranitev te nevarnosti se predlagajo predvsem vojaški ukrepi. Za sama sestava predloženih ukrepov pa je tako, da predpostavlja vodilno vlogo določene velike sile — v tem primeru ZDA — za vse področje Blaznega in Srednjega vzhoda. Ameriški državni sekretar, ki je v zadnjih tednih sicer skušal dati doktrini nekatere blazne komentare in vztrajal na tem, da se ta ne bo izvajala brez soglasja arabskih držav, to se pravi, da se ZDA ne bodo vmešavale v suverenost te ali one države s tega področja, toda s tem se še ne more izbrisati vtis, da gre za nov sistem, ki bi bil odvisen izključno od največje velike sile, od ZDA.

Velika Britanija pa je v prvih dveh tednih prejela od novih izkušenj, od izkušenj svetovne in Blaznega in Srednjega vzhoda. Te izkušnje so — kot vedno — po vsej negativne. Velika Britanija se te izkušnje stala njenega položaja v tem delu sveta in ji naprtila ogromne težave v vsej njeni politiki, celo v njenem notranjem gospodarskem življenju. Dvomeči primanjkljaj od 400 milijonov dolarjev kaže, da se je zaradi napada na Egipt njeno stanje izredno poslabšalo. Napad na Egipt pa je bil krona že vnaprej določene enostranske hegemonistične politike V. Britanije v vsem področju arabskih dežel.

Slabe izkušnje torej Veliko Britanijo silijo k temu, da bi ameriškim državljanom svetovala čim večjo opreznost, seveda v kolikor bi London ne želel, da bi tudi ZDA na tem področju doživele podoben neuspeh.

Zato lahko rečemo, da je britanska politična javnost izrazila svoje iznenadenje vprav zaradi tega, ker se v Eisenhowerjevi doktrini ne more zaslediti nič kaj posebnega novega. Po neuspehu britanske politike in po njenem umiku iz vsega področja Blaznega vzhoda — ki je lahko začetek umika iz vsega Srednjega vzhoda — je Velika Britanija prisiljena oprejeti se na ameriški vpliv, da bi v tem področju ostala, pa čeprav kot sibijski partner.

Zato britanska mnenja v določeni meri spominjajo na one oprezne kritike, ki so Veliki Britaniji dajali — Američani, ki so se Angliji pripravljeni na vojaško akcijo.

Tudi v tako tipični svetlobni drži se je dal amarični Ugo Mantagna posneti, verjetno v prepričanju, da mu utegne to vendarle koristiti, morda celo pri sedanjih razpravi v Benetkah

Žena - otrok - dom - gospodinjstvo - moda

MODERNA ŽENA NE MORE MIMO MODNIH NOVOSTI

Važnost mode v današnjem svetu

Moda, ki se je včasih zdela nekaj nepomembnega, ima danes vedno večji pomen; lahko pospešuje, lahko pa tudi zavira napredek in civilizacijo na sploh

Moda pomeni najprej vse tisto, kar je sodobno, kar ustreza okusu časa, zlasti glede oblačila in navad. Modni pomeni nov, po največjem okusu: moderen človek — sodoben človek. Beseda — moda — dobiva v sedanjem času poseben poudarek. Ni samo izraz, rekli bi tema, o kateri govori ta, ali ona ojača družba: moda je postala del gospodarskega in družbenega življenja, postala je učiteljica v našem vsakdanjem življenju, ki dobiva svojo zakonitost. Iz zgodovine vemo, da so bile modne stvari, rekli bi jim lahko tudi novotarije, sprejete skrajša z odporom, da so nastajale prav tako iz odpora, iz protesta. Če govorimo danes o modi, ne mislimo samo o menjavi linije H z linijo A, ali s prehodom v linijo Y. Moda je postala industrija, ki ogroža to, kar je umetniškega, kar je v njej bistvenega in kar jo upravičuje. Moda lahko pospešuje napredek, kulturo, civilizacijo, lahko pa s pretiranjem vse to duši in zavira.

Torej moda v oblačilih? Kdor ima opraviti z modo, šivilje, krojači, čevljarji, ključarji itd. ve, da se ta ravna drugače po letnih časih, kot smo vajeni po koledarju, ve, da modo diktirajo ljudje, ki jim je to poklic, mnogim naravnost konjunkturna.

Vsako leto je v juliju v Firencah, Rimu in Parizu tako imenovani modni sejem, na katerem pokažejo zimsko modo, v januarju pa poletno modo. Blagovni vzorci pa so določeni že leto dni naprej. Modne revije so zlasti za ženske zmerom velika novost, presenečenje, navdušenje, pa tudi odpor. Vendar je treba poudariti, da na modo ne vpliva samo okus časa, marveč tudi drug čim. Zlasti ženska moda se je razvijala z vlogo žene v javnosti, z njeno emancipacijo, z njeno vlogo v družbi pri delu in v prostoru. Tako je v razdobju njenih petdeset let moda napravila velik razvoj in doživela tudi mnoge skrajnosti. V poslednjih letih pa je iz raznih skrajnosti ženska moda skušala vendarle najti zmernejšo pot. Moda se je nekako morala ravnati in prilagoditi tudi vsakdanji stvarnosti. Ni treba, da gledamo v pretekla desetletja, da ugotovimo, kako je bila oblačila zmerom izraz življenjskih strokov, razmer, okoliščin in podobno. Danes so razlike med skrajnostmi zelo zabrisane in ženske v raznih poklicih niso dosti drugače oblečene od onih, ki jim je glavno delo gospodinjstvo. V splošnem dandanes narekujejo modo denarne možnosti, zato se ženske ne navdušujejo za vse modne muhavosti, ki jih narekujejo »ekskluzivne« mode, kot so Dior, Balenciaga, Givenchy, Fath, Balmain in drugi, ki poudarjajo zdi linijo v obliki črke H, A, ali pa Y. Moda, ki jo danes vidimo v pariskih saloni, postane v letu dni tako rekoč svetovna — posmehljiva, njen vpliv pa sega tudi v Afriko, Azijo in Avstralijo.

Sedanja demokracija mode.

njena industrija, ima tudi svoje senčne strani. Američanka zahteva, da je narejena obleka, kot jo kupi v trgovini, ustreza pariskemu kroju. Evropejke pa se v splošnem ne prilagodijo rade novi modi, zlasti ne, če je preveč ekstremna. Upirajo se ji tako dolgo, dokler same ne opazijo, da so se je nekako navadile. Kakor so se navadile na linijo H, ali A, prav tako se navadijo na linijo Y. Danes nudi moda zaposlitev tisočim in tisočim uradnikom, milijonom delavcev, nešteto strojev je v službi mode. Z modo vred se je razvila cela oblačilna industrija tekstilne, usnjene, krznarske, klobučarske in drugih strokov. Moda danes ni več privilegij nekaterih izbrancev, v svoji umirjenosti je postala del našega življenja, vanj se je zarisala s svojimi umetniškimi in gospodarskimi koreninami. Ljudje se se zmeraj upirali novi modi, napolnjeni pa so se ji privadili in jo sprejeli. Vedeti pa moramo, da je med pariskim ali italijanskim in ameriškim vzorcem vsake modne novosti in izdelanim modelom cela lestevica možnosti, in da je odvisno ne le od krojačev, šivilj, modistik in drugih oblikovalcev novosti, ampak od vsakega posameznika, ki se skuša po modi ravnati, odvisno, s kakšnim okusom modo sprejema ali odklanja, izkušeni pa vemo, da skrajnosti v modi niso nikoli v celoti zmagale.

Kako napravimo medeno pecivo

20 dkg moke, 8 dkg sladkorja, 4 dkg medu, cimet, limonina lupinica, dišeči klinčki, pimenta, poper, pol pecilnega praška, 1 jajce, mleka po potrebi, mast in moka za pekač.

Moko in sladkor presejemo na desko, pridenemo temu dišave (zmlete), pecilni prašek ali jedilno sodo in nazadnje še med ter jajce. Vse to zgnememo v gladko testo (če bi bilo pregotlo, prilijemo malo mleka), ki ga denemo na hladno počivat. Potem ga razvaljamo za dober nožer drobno in debelo in zrežemo na ljubne oblike, ki jih denemo na namazan in z moko potresen pekač ter pečemo v pečici. Pecivo narežemo lahko z redko beljakovo glazuro in spečemo v ne prevroči pečici.

Steklenice, ki stoje na policah z različno vsebino, pravilno označite, da ne boste kdaj pomotoma vzeli kaj drugega, morda zamenjali kakšno strupeno tekočino za užitek.

NEKAJ PODATKOV O TOLIKO OPEVANI POLICIJI

Kaj je Scotland Yard?

Policija, ki so jo mnogi pisatelji vnesli v svoje detektivske romane, je zares dobro organizirana, vendar tudi njej včasih spodleti

Skoroda ni človeka, ki bi ne imel o toliko opevani anglijski policijski Scotland Yardu mnenja, da je to najboljša policija na svetu, ki sploh ne more zgrešiti. Vzrok temu so številni kriminalni romani in podobno pisavo, v katerem so tovrstni pisatelji to policijo otili v neko tancico izredne tajnosti in neverjetne sposobnosti. In vendar je ta policija v marsičem enaka ali vsaj podobna vsem drugim policijam na svetu.

Vstop v to policijo je možen vsakemu Angležu v starosti med 20 in 30. letom, seveda, če je povsem zdrav in če nastane izpitu dobijo podoficerji, ki čim čim v tem trenutku postanejo pravi člani Scotland Yarda. Odslej naprej je napredovanje odvisno izključno od sposobnosti in marljivosti vsakega posameznika.

Agent Scotland Yarda pa ima vedno na razpolago številne specialne službe Scotland Yarda, ki so izredno važne in učinkovite. Na enostavno zahtevo lahko dobi obširna poročila o posameznikih, o sredini, v kateri ti ljudje žive, sploh o vsem, kar ga zanima. Lahko zahteva posebno nadzorno službo, ki bo noč in dan nadzirala določeni kraj, določeno osebo. Na razpolago ima vse, kar bi mu lahko pripomoglo k raziskovanju problema, ima celo pravico, da ga pri sebi policijski, motiti niti sme. Scotland Yard tako dokončno preiskavo in zbral vse dokazni material, zahteva še nalog za aretacijo, ki jo po navadi sam izvede, le v najnujnejših primerih sme aretacijo izvesti tudi brez naloga.

Brž ko je detektiv uspel in nekoga je aretirati, ga dolži in ga opozoriti, da bo vse, kar bo odsejal govoril, uporabljen kot dokazni material, lahko začne z zasliševanjem, vendar ima angleški državljani pravico vsak odločno odkloniti. Hkrati ima pravico zahtevati hrano, pijačo in posteljo.

Ne glede kdaj se bil britanski državljani aretirani, mora se naslednje jutro odgovorjati pred preiskovalnim sodnikom, ki bo ugotovil, ali je dokazni material, ki ga je zbrala policija, dovolj utemeljen za obtožbo. V kolikor je vse v redu, se bo razprava začela najmanj v osmih dneh. Policija pa ima pravico zahtevati odlaganje za 14 dni, da bi mogla v tem času dokazni material izpolniti. Na vsak način pa mora biti krivice v roku treh tednov ali oboje ali oboje. Zaradi tega je Scotland Yard v svojem delu zelo previdna in osumljenca ne aretirar kar na sredo po navadi vse do tedaj, dokler nima v rokah dovolj trdnih dokazov. Posamezni zločinci so zato tudi leta na svobodi, pa čeprav policija točno ve, da z njimi nekaj ni v redu. Če je bil nekdo pred porotnim sodiščem oproščen zaradi pomanjkljivega dokaznega materiala, sme biti za isti prekršek ponovno aretirani, le tedaj, če je policija zbrala tak dokazni material, ki se ne da več izpodbiti.

Poleg gornjih značilnosti za Scotland Yard značilna tudi njena zanimiva funkcija glede teritorialne kompetentnosti. Na Angleškem ima vsaka grofija svojo lastno policijsko, pogosto pa celo vsako mesto. Vse te policije so druga od druge neodvisne, vsaka pa ima tudi svoj kriminalni odsek. Ti kriminalni odseki in policija nasploh med seboj sodelujejo. Sodelujejo pa hkrati tudi s Scotland Yardom, ki pa nima niti enega posebnega v zadevah izven področja Londona in se na lastno pest vpletati v zadeve posameznih lokalnih policijskih Scotland Yardov. Intervencija izključno na zahtevo posameznih policijskih. Ko se na primer v neki pokrajini določena zadeva zaplete, tedaj lokalna policija prosa za intervencijo Scotland Yarda, ki pokliče svoje ljudi. Po navadi člani Scotland Yarda sodelujejo s krajevno policijo, vendar pa vedno ljubosumno čuvajo svojo avtonomijo in ni redek primer, da želijo delovati povsem avtonomno. Ko člani Scotland Yarda s pomočjo svojih posebnih služb zaključijo preiskavo, izročijo dokazni material krajevni policiji, ki ga sme sama izvršiti aretacijo. Edino v izrednih primerih sme aretacijo izvesti tudi Scotland Yardova policija.

Ena od največjih pomožnih služb Scotland Yarda je dvorana zemljepisna. To je velikanski podzemski prostor, ki je razdeljen pravzaprav v več dvoran in kjer deluje vrsta posebnih strokovnjakov. Zidove teh dvoran prekrivajo velike karte Londona, na katerih se s pomočjo posebno obarvanih bučic beležijo najrazličnejši dogodki, vodijo preiskave in spremljajo dogajanje ter sledovi. Na teh velikih kartah je praktično zabeleženo vse življenje Londona. Tu imamo posebno dvorano za prometne nesreče, posebno dvorano za rope, dvorano smelih tatov, itd. Za dvorano smelih tatov je značilno, da so bučice posebno na gosto posejane okoli železnih postaj, okoli postaj podzemne železnice in drugih podobnih mestnih križišč, kjer je dejavnost te ljudi posebno živa. Vsak prijavljen primer se tu zabeleži in vnaša na karto. Marsikateri večji ali manjši zločinec mirno nadaljuje s svojo dejavnostjo in niti ne slutiti, da se vsak njegov epodvig zabeleži na karti, da ga agent Scotland Yarda stalno zasleduje, morda že mesece. Jasno, da se s tem obroč okoli njega oži in da bo prej ali slej končal za zapah.

Agent Scotland Yarda se nikoli ne zanaša na srečo, redkokdaj na intuicijo. On obdeluje vsak primer sistematično, solidno in realno ter z logično dedukcijo vedno uspe. Toda ta uspeh ni povsem popoln, kajti tudi ljudje Scotland Yarda so le ljudje, to se pravi, da lahko zgrešijo. Zato je marsikatera zadeva ostala neraziskana in bila po dolgih letih arhivirana.

V naši nevoletni številki smo objavili članek pod naslovom »Ledeni sveč« v kraskih jamah. Pri objavi članka je pomotoma postal podpis avtorja prof. Pavla Kunaverja, kar sedaj popravljamo.

OB NJEGOVEM NASTOPU V DVORANI NA STADIONU »I. MAJ«

Koncert učiteljskega pevskega zbora

Preteklo nedeljo je koncertiral na stadionu »Prvi maja« učiteljski pevski zbor »Emil Adamčič« iz Slovenije. Tega zbora namreč ne sestavljajo peveci, ki žive v enem ali drugem mestu, temveč učiteljski peveci, ki izvršujejo svoj učiteljski poklic širom po celi Sloveniji, od Solkane do Stajerske in Prekmurja. Program ni našel vsakega peveca sam, o redkih priložnostih se pa sestanejo za skupno vajo. Tako nam študijanci opravljajo določeno skupo, vse kar se tiče izenčenosti, ravnotežja in določenih dinamičnih efektov, ki nujno zahtevajo skupno delo, medsebojno prilagoditev in zvočnih, efektih vseh dinamičnih skupin, doziranje dinamike itd. Vendar se je izkazalo, da je bila vsaka skupa neustrešna. Doživeli smo pravo presenečenje. Slušali smo zbor, ki zorno izkazuje na perituri, temveč tudi tisto, kar se ne piše ne da, in kar lahko prebere in potem drugim posreduje in resnična glasbena intuicija in prava muzikalnost izvajalca. Kako prav so imeli tisti mojstri, ki so večkrat opusčali označbe tempa in dinamike, češ: ako izvajalec skladbo razume, bo že sam pogodil tempo in dinamiko in sploh ves način interpretacije; če pa skladbe ne razume, mu še tako točno označevanje vseh agogičnih in dinamičnih fines ne more pomagati.

In Učiteljski pevski zbor je našel v dirigentu Gregorju polnokrovnega muzika, ki ima o skladbah, ki jih izvaja, jasno predstavo, točno ve, kaj hoče ter pri tem zna izrabiti vsa interpretativna sredstva; naravno in spontano, brez pretiravanja in nasilnih efektov.

Naravno, da je zbor, ki nosi ime Emila Adamčiča, vključen v program štiri njegove skladbe: V snežu, Kresovale tri devojke, Vragova nevesta in

Nocoj se mi je sanjalo. Poleg teh so bile v programu še skladbe Lajovca, Pahorja, Simonića, Lipovčeka, Gohca, Mokranjca, Lipovčeka in nekaj priredb narodnih pesmi. Pri vseh pesmih smo občudovali jasno določeno pravilno urejeno glasbo in, razume se, perfektno intonacijo. Zbor je pokazal veliko disciplino v vseh dinamičnih in agogičnih efektih, dokaz, da je vsak pevec storil vse, da dosežejo skupni napori čim lepši učinek. Po sebi naj omenim izvedbo ne dosegljivega Lajovčevega Lajovčevega Vragovega Neveste, Pahorjevega Očenaša, Gohčevega Jadvankine in Mokranjčevega VII rukoveta. Širše občinstvo se je seveda najbolj nagnalo ob izvedbi Pahorjeve. Pa se sliši in Devove Po gorah grmi.

Če se hočemo biti v tem poročilu posebno nester, nam razume, da so bili basni na enem, ali dveh mestih nekoliko neomotni in da je bila v primeri homogenost tenorjev boljša. Alti polni in mehki, soprani nekoliko zastrti. Razume se, da je vsako estetsko podajanje odvisno od takih tehničnih stvari kot so dahanje, izgovarjanje, emisija glasu, intonacija itd. Toda vse to je lahko vzorno, pa nimamo kljub temu še umetniškega glasbenega podajanja. Pri Učiteljskem zboru pa imamo poleg teh zunanjih, rekli bi materialnih odlik, tudi notranje, duhovno, doživeto, in sicer pravilno in naravno doživeto interpretacijo. Skratka, resnično muziciranje. In to je glavni cilj glasbene umetnosti.

Dvorana na stadionu »Prvi maja« je bila prepolna navdušenega občinstva. Tudi tržaški stanovski tovarši so se, čeprav drugih koncertnih prirediteljev ne posejajo v taki meri, to pot zelo številno odzvali v njihovo odlično zbor. Zaradi njegovih kvalitativnih želja občinstva, da bi ga spet lomali slisali, v palni meri utemeljena.

vu

Učiteljskemu pevskega zboru je za izreden uspeh čestitala tudi predstavnica Slovenske prosvetne zveze iz Trsta

DA BODO IMELI NAŠI DOMOVI LEPŠE LICE

Iglavce v naše vrtove

Izbor iglavcev je zlasti za manjše vrtove v naših drevnicah razmeroma skromen. Zaradi tega so vrtnikarji v zadregi, ki izbirajo iglavce in velikokrat se odločijo za vrsto, ki ne ustreza velikosti in značaju njihovega vrta. Veliki večini še vedno najbolj ugaja srebrna smreka in tudi vrtnarji jo radi svetujejo. Srebrna smreka pa vendar ne pristaja naši lepi prirodi in podnebnju, zato jo kolikor mogoče izključujemo z rastlinskega inventarja na vrto. Odlična pa je za suhe kraje in industrijska središča, kjer je ozračje nasičeno z različnimi plini, za katere so drugi iglavci bolj občutljivi. Iglavce tudi ne smemo obsekavati, kar žal pogosto vidimo v vrtovih, ponekod pa celo v javnih nasadih. Lahko pa jih sadimo po več skupaj, da zrastejo v skupini kakor eno samo mogočno drevo. — Odlična in prekrasna smreka je vitka omorika, ki jo lahko porabimo v najmanjših vrtovih enako koristno kakor v obsehnih parkih. Dati pa ji moramo toliko prostora, da njena zmrzla, takšno drevo morda ne ogoli. V nekoliko bolj prostornem vrtu lahko vsa reninsko grudo, ki jo zmora obdržati na koreninah edino zimski mraz ali pa načrtna prevdžjo v drevnec. V osrednji in severni Sloveniji se zelo dobro obnese presajanje v drugi polovici avgusta, ker se do zime iglavci še toliko zakoreninijo, da prihodnjo spomlad popolnoma normalno rastejo. Na Primorskem, kjer piha močna burja, je boljše presajati spomlad, ker presajane rastline mrazel veter hitro izsuši. Presajanje iglavcev iz gozda njima pomena, ker se skoraj redno posuše.

Iglavce presajamo v septembru, aprilu in maju. Tiste, ki poganjajo veje v vrtnicah (smreka, jelka, duglazija), pri presajanju sadimo septembra. Na poročam saditi ostane glavni pogojek nekaj let nenormalno kratke, vrtenca veje pa malo stisnjena, kar precej škoduje lepemu videzu drevesa. Posajena drevesa primerno pritrdimo in nekajkrat močno zalijemo, da se pozimi ne posuše. Štiri do šest metrov visoka iglasta drevesa presadimo pozimi, ko je zemlja zmazala. Takšno drevo morda ne ogoli. V nekoliko bolj prostornem vrtu lahko vsa

Mačiko Kijo, slovita japonska igralka — Lotosov cvet v filmu »Čajna hiša avgustovske lune«

Poklic gejša ni lahek

Kdo je ni slisal o mičnih japonskih dekletih, ki jih imenujejo geje. Večina jih pozna iz Puccinijeve opere »Madama Butterfly«, toda premočno ni znano, koliko težav morajo premostiti mlada japonska dekleta da dosežejo poklic, ki je marsikdaj kritično ocenjen.

Svet napreduje iz dneva v dan, tudi orientalski svet in ljudje so doživeli spremembe, ki so prinesle nove navade in potisnile v ozadje stare običaje njihovih prednikov.

Postati gejša na Japonskem včasih ni bilo najlažje. Z majhnih deklic sedmih let so pričeli vzgajati za ljubke dekleta, ki bodo znala zabavati tudi najbolj zahtevne goste. Vsaki deklici so lastniki čajnih hiš določili starejšo gejšo, ki je odzlučila. Teje so povleli nalogo, da deklico nauči predvsem ljubkega obnašanja, pravilnega oblačenja, šminiranja, toda ne samo tega, marveč tudi igranja na flavto in samisen, nekakšno japonsko mandolino. Gejša je morala doobara poznati tudi japonsko poezijo in prozo. Njen jezik je moral biti izbran, podoben njej, drobneum bitju, ki mu je bilo določeno, da moškemu, ki stopi v čajno hišo, nudi večurno prijetno družbo.

Danes se je učna doba gejša zelo zmanjšala. Niso več potrebne stare učiteljice, ki so jih morala dekleta potem preživljati, marveč je v Tokiu za najboljše geje posebna šola, imenovana Akademia gejš. V njih se dekleta, ki se samostojno (in ne kot nekoč, ko so stari dekleta prodajali lastnikom čajnih hiš), odločijo za ta poklic, v nekaterih letih naučijo vse, kar danes zna dekle iz tako imenovane boljše ameriške ali evropske družine. Čeprav je še vedno osnova vsega obnašanja, oblačenje in pripravljene čaja, vendar mora moderna gejša poznati igranje golfa, plehati mamba in ča-cha-cha. Poleg tega mora biti pripravljena tudi na razgovor o reakcijskih letalih in atomski bombi naplohi.

Na eni izmed zaključnih akademij kole gejš v Tokiu so nagradili najboljšo gejšo mesta. Bila je to mala Mariko, ki je s svojo ljubkostjo, prijaznim ravnanjem, obnašanjem in razgovorom zaslužila z gosti v lanskem letu 5.300 dolarjev poleg tega pa 3.000 dolarjev daril za skupno vsoto 14.000 dolarjev.

Kljub vsemu pa čas tudi gejšam ne bo prizanesel. Mnogi napredni japonsci se borijo za ukinitve poklica, ki sramotno japonsko dekle in ženo, čeprav nima nič skupnega s poklicnimi vlačugami.

Pust je pred vrati Vsaka bi želela kaj lepega. Tu sta dva preprosta, vendar elegantna in mladostna modela za dve večerni obleki iz rasa, tafta ali zameta

Goriško-beneški dnevnik

Športni dnevnik

Deželna avtonomija v središču zanimanja

Odgovorni ljudje v Gorici naj povedo svoje mnenje

Še vedno sporno vprašanje glavnega mesta in načina izvolitve deželnega sveta

V Trstu in v Vidmu se je te dni pričela živahna diskusija o nekaterih spornih vprašanjih, ki se tičejo ustavitve avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. Med ta vprašanja spada v prvi vrsti izbira deželnega središča in načina izvolitve deželnega sveta.

Znano je, da so Vidmčani dolgo časa zahtevali in še ahtevajo, naj bo Videm zaradi svoje geografske lege deželno središče. Proti njihovi zahtevi so Tržačani postavili svojo, naj bo središče Trst, ki je sicer geografsko izven središča, zato pa je toliko večjega gospodarskega pomena.

Glede načina izvolitve deželnih svetovalec so v vidmški pokrajini mnenja, naj bi jih izvolili na podlagi proporcionalnega sistema po številu prebivalstva. V Trstu pa si je utrla pot zahteva, naj bi upoštevali število pokrajinskih svetovalec. Vidmčani zahtevajo proporcionalni sistem, ker si s njim obetajo priboriti absolutno število deželnih svetovalec, kar ne bo dovolilo Tržačani, ki morajo braniti tudi svoje interese.

Veliko se govori o novi pokrajini v Fordenonu, ki je sedaj vključena v vidmško pokrajino. Ustanovitev te pokrajine bi bila v skladu s težnjami prebivalstva južne Furlanije, ki se že dolgo leta bori za tako rešitev.

Goriški odgovorni krogi so povsem odločni pri tej diskusiji. Medtem ko se tako v Vidmu kot v Trstu vedno odločneje pogojujejo za uresničitev člena 118 ustave, ki določa deželno avtonomijo s posebnim statutom, se na Goriškem popuščajo stališču skrajne desnice, ki ni nikoli skrivala svojega nasprotovanja.

Darilni zavoji siromašnim Benečanom

Le v industriji in obrti rešitev za Beneško Slovenijo

Pred dnevi je soproga videmskega prefekta obiskala nekaj občin Beneške Slovenije in izročila občinskim oblastem darilne zavaje, namenjene socialno najbolj ogroženim družinam v teh občinah. 460 zavajev je bilo razdeljenih v Drekli, St. Lenartu, Sovodnjah, Podbošcu, Sempetru in v Tajpini.

Obdarovane družine so se pristržno zahvalele prefektovi gospe za oblačila, ki so jim bila poklonjena. Toda sam videmski prefekt dobro ve, da z darili ni mogoče izboljšati življenjski standard premožnih siromašnih družin v Beneški Sloveniji, ki so primorane zaradi svojega obstoja pošiljati v tujino najboljše moske moči v družini.

Beneška Slovenija potrebuje večjo pozornost Vidma in Rima, kakršne je bila deželna doslej. Predvsem je treba v teh lepih dolinah razviti obrt in industrijo, v katerih bo mladina našla možnost zaposlitve. Z delom in zaslužkom bo izginilo tudi siromaštvo, ki daje žalosten pečat drugače tako oprejeni deželi, ki je žrtvovala svoje sinove na premožnih bojnih poljih.

Industrijo in poljivost kmetijstva, to želijo Benečani, ki se dela ne boje, saj s svojimi žulji bogatijo številne lastnike premožnikov v Belgiji, Franciji in drugod. Kadar bo vsem tem rokam željnim dela mogoče dobiti delo na domačih tleh, potem bo siromaštva vedno manj.

ST. LENART V BENEČIJI

Obšel se je v črno in se nato obesil

64-letni Furlan iz Tržica je to storil zaradi bolezni in osamelosti

Pred dnevi so v Tržici v Ul. Trieste našli v stanovanju obsejane 64-letnega Pietra Furlana. Našel ga je njegov sostanovalec, s katerim je pokojni Furlan po smrti svoje žene delil stanovanje. Kot so se raznesle govorice, je smrt žene in kasneje bolezni tako potrolo vdova, da se je čutil vedno bolj osamljen. Ni iskal družbe niti ni zahajal v javne lokale. Ta

Zaradi padca poskodovala ramo

Na dvorišču svojega bivališča se je spotalnik 60-letna Pierina Sibau iz St. Lenarta v Beneški Sloveniji. Odpejala so jo v bolnišnico v Cedad, kjer so ji ugotovili poškodbo na desni rami. Ozdravela bo v okoli 20 dneh.

Pririte in citajte Primorski dnevnik!

DOBROICA ČOŠIĆ

DALEČ JE SONCE

56.

«Dobro, pa je tu kaj ljudi za odred. Treba je izkoristiti našo navzočnost in mobilizirati čim več ljudi,» je dejal Pavle uradno in nekoliko razočarano, ker se pogovor ni začel drugače.

«Seveda! Prepričan sem, da bomo samo iz nekaj vasi zbrali za celo četo.»

«Naslednjo noč mislimo likvidirati nekaj četniških stabov, se strinjate?»

«Čisto jasno, politično bo to zelo važno.»

Vstopil je vuk in Pavle ga je predstavil Maksimu.

«Poznam ga po govoricah,» je Maksim tiho dejal in dalje pripovedoval o svojem predlogu za akcijo.

Spustili so se v resen uraden pogovor o četnih akcijah. Dva soliska tovarisa sta takoj spoznala, da sta se drug drugemu zelo oddaljila, v njuno življenje, v njuno skupno dorasčanje in prijateljstvo so se zarezala vojna leta; leto in pol življenja v partizanih in prav toliko težavnega ilegalnega življenja. Prvega kakor drugega je to spremenilo. Oba sta iskala in opazila le spremembe.

Potem ko so se podrobno dogovorili o načrtu za akcije in se zmenili za sestanek prihodnje noči, ko bo Maksim pripeljal prvo skupino novih partizanov in vodnike za napad na četniške stabove, je Pavle dejal Vuku, naj pripravi četo za pohod, nato pa se obrnil k Maksimu;

Škoki za kombinacijo v Garmischu

Šved Eriksson najlepši Poljak Gron najdaljši

V nordijski kombinaciji zmagal Nemec Schiffner

GARMISCH PARTENKIRCHEN, 30. — Danasnji program «Mednarodnega smučarskega tedna» v Garmischu Partenkirchu je obsegal samo skoke za nordijsko kombinacijo. Prvo mesto je zasedel Šved Bengt Eriksson, najdaljša skoka pa je dosegel Poljak František Gron, ki se je plasiral zaradi slabšega stila na drugo mesto. Razen se enega Šveda Dahlquista, se ni med prvo desetorico uvrstil noben drug severnjak, pač pa štirje Čehoslovaki, dva Poljaka ter po 1 Nemec in Avstrijec.

V tej disciplini Italija in Jugoslavija nista imeli svojih predstavnikov, ki pa bodo nastopili jutri v moški štafeti 4x10 km, ženski štafeti 3x5 km in v ženskem slalomu.

Vrstni red tekmovalcev v današnjih skokih za kombinacijo:

1. Bengt Eriksson (Šved.) 53, 53 - 217,6 točk; 2. František Gron (Polj.) 54, 54 - 213; 3. Sepp Schiffner (Nem.) 52, 52 - 210,1; 4. Milan Janoušek (ČSR) 50, 51,5 - 208,3; 5. Lars Dahlquist (Šved.) 49,5, 50,5 - 206,6; 6. Joseph Kartel (Polj.) 51,5, 52 - 203; 7. Joseph Nüsser (ČSR) 48,5, 49 - 195,8; 8. Wlasimil Melih (ČSR) 49,5, 50,5 - 195,3; 9. Jan Kubica (ČSR) 49, 49,5 - 195,0; 10. Leopold Kohl (Avstr.) 48,5, 48,5 - 193,7.

V klasifikaciji za nordijsko kombinacijo, ki vključuje poleg skokov še rezultate v teku na 15 km, je zavel prvo mesto Nemec Schiffner pred Poljakom Gronom in Čehoslovakom Melichom. Prvi severnjak Šved Delquist je sele na 4. mestu.

V jutrnjem slalomu za ženske so startalo 38 tekmovalk. Carla Marchelli bo startala deveta, za njo pa Vera Schenone, Herta Schir in Francesca Salminici.

V ženski štafeti bo startalo 8 ekip, v moški pa 16, med katerimi tri italijanske.

BOB

Zaključeno prvenstvo v dvosejnih bobih

CORTINA D'AMPEZZO, 30. — Na olimpijski progi za bob je bilo danes zaključeno državno prvenstvo dvosejnih bobov prve kategorije. Tekmovalci iz Cortine Zardini in Zanna, ki sta vodila ze po prvih dveh vožnjah, sta danes ohranila vodstvo in postala državna prvaka. Najboljši današnji čas v eni vožnji pa nista dosegla osnada, temveč tekmovalca iz Pieve di Cadore De Polo in Zambelli.

Vrstni red tekmovalcev in

KINO

CORSO, 17.00: «Carski sel» (Mihail Strogov), Kurt Jurgens, v cinemascopeu in technicoloru, film je bil posnet v Vojvodini.

VERDI, 16.30, 19.15, 22: «Vražji» (al diabolica), znani film Clouzota, igra S. Signoret.

VITTORIA, 17.15: «Figaro», Tito Gobbi, v technicoloru, od 21. do 22: «Odnaha ali nadaljuje».

CENTRALE, 16.30: «Ujetniki neba», v technicoloru; od 21. do 22: «Odnaha ali nadaljuje».

MODERNO, 17.00: «Cloveška džungla».

«Pripoveduj mi o novicah s fronte, že nekaj dni sem brez vsake vesti. Živimo ločeno od sveta.»

«To veš, da so Rusi v Stalingradu obkolili nemško armado. Imam tudi 'Novo vreme'. Ga boš pogledal?»

Medtem ko je Maksim pripovedoval novice, je Pavle prestalval okupacijski list «Novo vreme», pa je sem pa tja celo glasno bral naslove ter se prisljčno smejal topoglavim neumnostim v mastnih naslovih. Ta številka je bila polna vsake vrstnih naslovov. Poleg Hitlerjevega proglasa: «Po tej zimi bomo znova krenili v napad», s podnaslovom: «Komunistov ne bo več», je stala Nediceva božična poslanica Srbom: «Krištim med nami in »Bodite me naprej dobri Srbi, »Srbi, ohranite red in mir.« Na drugi strani so blebsali naslovi: «Eden je za kaput», »Nihae laca, nihae bos» in film »Hočem živeti«, ob njem pa koncert: »Sevdalinke z balkona in balet... česar Beograd še ni videl.»

Pavle je vrgl časniki stran in se zamislil.

«Jaz sem se na to navadil in jih pozorno prebiram,» je rekel Maksim.

«Kako sploh moreš brati?»

«Yes dan sediš, nekaj moraš brati. Kako pa je pri vas v odrodu? Nicesar mi še nisi povedal. Mi iz zaledja mislimo o vas tako, kakor mislimo o Sovjetski zvezi. Zavidamo vam in vam ne zamerimo, da nas podcenjujete.»

Pavle se je namrščil, kakor bi ugovarjal, nato pa ravno dušno dejal:

«Ni ravno tako idealno, kakor mislijo gimnazijske skojevke.»

Maksim ga je skoraj samoujno in pozorno opazoval.

«Kako je pri nas, vprašate? No, preganjamo se z Nemci, streljamo. Uši, koruza...» Pavle je začutil, da Maksima takšen ton žali, ter mu je začel resno in na široko pripovedovati o zadnji ofenzivi, ki so jo Nemci začeli z namenom, da bodo uničili odred, in o načrtu štaba odreda, da se izmotajo. Dolgo je pripovedoval o vsem. Maksim ga niti enkrat ni prekinil niti dodal kakšnega vprašanja; sedel je na stolu v novi kmečki obleki, se upognil naprej, držal med nogami puško in se igral z njenim jermenom. Od časa do časa se je z očmi zapicil v Pavleta, nato pa spet raztreseno gledal navzdol pod mizo.

Sestanek olimpijskega komiteja

V Jugoslaviji že mislijo na olimpiado v Rimu 1960

Delegati so zahtevali večje nadzorstvo nad pripravi olimpijskih kandidatov

BEOGRAD, 30. — Prejšnji teden se je v Beogradu sestel olimpijski komite Jugoslavije, da pregleda in oceni svoje delo v štiriletnem obdobju. Splošna ugotovitev je bila, da je bil uspeh v Melbournu zadovoljiv, da pa start smučarjev v Cortini ni popolnoma zadovoljil, v razpravi je bilo rečeno, da je bilo v čelu s tekmovalci obeh olimpiad več napak, zlasti kar zadeva psihološko pripravo športnikov.

Delegati so zahtevali, da olimpijski komite bolj skrbno nadzira olimpijske priprave (ki bodo zaupane posameznim športnim zvežam) in kritiziral aktivnost komiteja, ki se je omejila le na distribucijo finančnih sredstev in organizacijo potovanja. Priprave za olimpijske igre 1960 v Rimu se morajo začeti takoj — je bilo splošno mnenje delegatov. Treba je najti nove vire dohodkov, se vnaprej pa je treba pobirati 3 odst. od dohodkov na vseh športnih prireditvah doma. Na konferenci so sklenili, da Jugoslavija vsaj v obdobju desetih do 12 let še ne bo poslala za organizacijo olimpijskih iger, ker za to nima pogojev. Na konferenci so dobili javno priznanje in pohvalo športniki Mihalč, Lorger, Račić, Jeričevića, nogometna in vaterpolo reprezentanca, kakor tudi trenerji Cirič, Grkinič in Lenert.

TRENING TRIESTINE

Petačna in Skoke zopet v moštvo

Bandini zaradi poškodbe ni treniral

Na občinskem stadionu je bil večer popoldne običajni tedenski trening Triestine, ki se pripravljala na nedeljsko srečanje z zimskim prvkom Milanom, ki bo v Trstu. Vsi igralci prvega moštva, razen vratarja Bandinija, so najprej kake pol ure posvetili telovadbi, tekoni in zaletom, da so si razgledali in omečali mišice, nato pa so pod vodstvom trenerja Pasinatija odigrali dva polčasa po 30 minut proti enajstorici rezerv in mladincev.

V prvem polčaju je prvo moštvo nastopilo v naslednji postavi:

Nucari; Brunazzi, Claut; Petačna; Ferrario, Tulisi, Olivieri, Skoke, Brighenti, Cazzaniga Petris, Belloni je branil vrata mladincev, Bandini pa je — kot se reče — treningu le prisostvoval, ker še vedno nekoliko čuti posledice poškodbe na tekmi proti Atalanti, zaradi katere pa njegov nastop v nedeljo ni ogrožen.

Ceprav niso forsirali, so titularci pokazali dobro igro in mnogo lepih potez v napadu po zaslugi Olivierija, Brighentija in Cazzaniga. Tuč obramba je bila dobra, čeprav ni imela posebnega delca. V prvem polčaju so titularci dosegli 4 gole (Brighenti 1, Olivieri 1 in Cazzaniga 1). V drugem polčaju je Renosto zamenjal Olivierija, a je igral le nekaj minut, ker bo nastopil danes z rezervnim moštvom v Padovi za prvenstvo rezerv. Nadomestil ga je Stofa. V tem delu igre je dosegel še en gol Skoke.

Fullmer zmagal

SALT LAKE CITY, 30. — V svojem prvem nastopu po obojviti svetovnega prvenstva v srednji kategoriji, je Gene Fullmer 28. t. m. premagal po točkah v 10 rundah Wilfa Greavesa. Fullmerjeva zmaga je bila nesporna čeprav ni svoja nasprotnika nikoli spravil v kritični položaj, Fullmer se bo prihodnji mesec pomeril v Denverju z Erniem Durandom.

LONDON, 30. — Evropsko prvenstvo srednjelake kategorije med prvkom Italijanom Marconijem in izizvalcem Anglezom Petrom Watermanom, bo verjetno konec februarja v Montecarlju.

«Pusti vendar to puško, strela božja, varuje te partizanska četa!» mu je Pavle očitaloče dejal na koncu; motilo ga je, ker Maksim ves čas med razgovorom ni izpustil puške iz rok. Maksim ga je ostro pogledal in rekel:

«Pusti me na miru! Navadil sem se tako... Silšal sem, da hrabr. Ni treba, da se zdaj pred menoj...»

«Prav, se ljubiš Nado? Kako je bilo? Nicesar mi ne poveš.» Nenadoma zasukani pogovor je Maksima začudil.

«No nič...» je zlovoljno odgovoril.

«Lepa je bila... škoda!»

«Samo zaradi tega?»

«Seveda ne samo zaradi tega! To mi je še najprej prišlo na misel. Vem, bila je komunistka... toda lepa, ljubi moj! Sicer pa, to je vojaška psihologija. Vidim, v tem se nisi nič spremenil.»

Pavle se je nasmehnil, ta pogovor o ženah mu je bil prijeten. Dolgo časa se že ni o tem pogovarjal. Ob tej priložnosti pa si je Pavle v razgovoru s svojim tovarišem, ki ga je dobro poznal, zaželel, da bi se malo spustil in kakor nekoč o tem neutensjenov kramrljal. In se je razgovoril. Toda ko je začutil Maksimov posmehljivi pogled, je naglo zasukal pogovor:

«Kaj pa je z najinima bivšima prijateljema Vasićem in Stajčićem? Silšal sem, da sta četnika?»

«Vasić je komendant četniške brigade v Levču. Grozovit krvok. Londonski radio je javil, da je napredoval v poročnik. Najbrž se boš z njim srečal. Stajić pa je strahopetec. Zaradi družine si ni upal oditi v partizane in je sedaj pri četnikih stabilni peromazec. Govori se, da bo ostal do konca vojne »nevtralen«. Grozovito se je zapustil. Postal je hud pijanec.»

Pavle se je zamisljeno sprejel na sobi.

«Osem let sva z Vasićem sedela skupaj. Obadva sva navijala za BSK. Drug drugemu sva nosila ljubavna pisma; prepisovala sva drug drugemu naglave, v šoli si drug drugemu prispetepavala, zaupavala si skrivnosti. V sedmi sem postal jaz komunist, on pa pristaš Srbskega kulturnega kluba.

Kine na Opčinah

predvaja danes 31. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

WALT DISNEY

ROB ROY

Richard TODD Ghmis JOHNS

TECHNICOLOR

Od 21. do 22. ure televizijski prenos

«ODNEHAS A-I NADALJUJES»